

رمان بودریار الله
وانموده ها و وانمود

ترجمه پیروز ایزدی

فهرست

۱	یادداشت مترجم
۹	قدم و انمودهای
۱۲	بی ارجاعی تصاویر
۱۷	رامسس یا احیای گلگون
۲۵	ابرواقعی و خیالی
۲۸	افسون سیاسی
۳۰	چرخه نفی - موبیوس
۳۶	استراتژی امر واقعی
۴۷	پایان سراسری‌بینی
۵۴	امر مداری و امر هسته‌ای
۶۵	تاریخ: سناریوی نگاه به گذشته
۷۳	هولوکاست
۷۷	سندروم چینی
۸۵	ابنک آخر الزمان
۸۹	اثر بوبورگی
۸۹	انفجار درونی و بازدارندگی
۱۰۹	ابربازار (هاپرمارکت) و ابرکالا

یادداشت مترجم

کتاب «وانمودهای وانمود از مهم‌ترین آثار رژان بودریار است که خواندن آن می‌تواند افق‌های روش‌تری را در خصوص فهم اندیشه‌های او پیش روی ما بگشاید. بودریار در این کتاب می‌کوشد بر اساس دیدگاه خاص خود تصویرگر جامعه کنونی ما در قالب رابطه‌ای باشد که میان نمادها، نشانه‌ها و جامعه برقرار است. او در این کتاب به ویژه به شرح و توصیف دو مفهوم اساسی در اندیشه‌های خود یعنی «وانمود» و «وانمود» می‌پردازد. از منظر او، «وانمودهای کهی برداری‌هایی از چیزهایی است که مرجع و منشاء خود را از دست داده‌اند و «وانمود تقلیدی از عملکرد فرایندها و سیستم‌ها در جهان واقعی است. بودریار ادعا می‌کند که در جامعه کنونی ما، نمادها و نشانه‌ها جایگزین واقعیت و معنا شده‌اند و تجربه بشری تقلیدی از واقعیت است. اما به باور او، «وانمود» حقیقت را پنهان نمی‌کند، و در روزگار ما، این حقیقت است که پنهان می‌کند چیزی پشت سر آن وجود ندارد. در واقع، «وانمودهای همان دلالتها و نمادهایی‌اند که در قالب فرهنگ و رسانه‌ها واقعیت ادراک شده را برخی‌سازند، و بر مبنای این درک اکتسابی است که زندگی و حیات مشترک ما معنادار می‌شود. بودریار معتقد بود «وانمودهای جامعه معاصر را اشباع کرده‌اند و زندگی مانیز از برساخته‌های جامعه اشباع شده است. پیامد این امور چیزی جز این نبوده است که همه معانی با توجه به این که بینهایت تغییرپذیرند، بی‌معنا شده‌اند. از این رو، بودریار این پدیده را تقدم «وانمودهای خوانده است.

۱۱۵	انفجار درونی معنا در رسانه‌ها
۱۲۵	تبلیغات مطلق، تبلیغات در نقطه صفر
۱۳۵	داستان هماندسازی
۱۴۴	یادداشت
۱۴۷	هولوگرام‌ها
۱۵۳	تصادف
۱۶۵	وانمودهای و داستان علمی‌تخیلی
۱۷۳	حیوانات: سرزمین و دگردیسی‌ها
۱۸۹	باقیمانده
۱۹۷	جسد مارپیچی
۲۰۵	آخرین تانگو ارزش
۲۰۹	در باره نیهیلیسم
۲۱۱	من نیهیلیستم

تقدیم و اندیشه‌ها

واموده^۱ هرگز حقیقت را پنهان نمی‌کند — این حقیقت است که خود را پنهان می‌کند.
واموده حقیقت دارد.

کتاب جامعه^۲

اگر زمانی می‌توانستیم داستان بورخس^۳ را بهترین تمثیل برای شبیه‌سازی یا وامود^۴ بدانیم — داستانی که در آن نقشه‌برداران امپراتوری نقشه‌ای با جزئیات کامل تهیه می‌کنند که کل سرزمین‌های امپراتوری را با دقت تمام پوشش می‌دهد اما همزمان با زوال امپراتوری، این نقشه نیز به تدریج فرسوده می‌شود و در شرف نابودی قرار می‌گیرد و در نهایت تنها چند تکه باریک از آن را می‌توان در بیابان‌ها یافت — این

1. simulacre
2. Ecclésiaste

کتاب جامعه بن داود نام یکی از بخش‌های عهد عتیق کتاب مقدس است.
Jorge Luis Borges ۳ (۱۸۹۹-۱۹۸۶): خورخه لوئیس بورخس نویسنده، شاعر و ادیب معاصر آرژانتینی او از برگسته‌ترین نویسنده‌گان آمریکای لاتین است. —

4. simulation

در حقیقت، مبنای اندیشه‌های بودریار بر بازنمایی واقعیت توسط نشانه‌ها استوار است و این امر از مراتبی برخوردار است که با بازنمایی وفادارانه آغاز می‌شود و در مراحل بعدی به تحریف واقعیت، ادعای دروغین بازنمایی واقعیت و واموده صرف می‌رسد که در آن هیچ‌گونه رابطه‌ای با واقعیت قابل تصور نیست.

از سوی دیگر، این بازنمایی طی مراحل تاریخی مختلف دستخوش دگرگونی‌هایی شده است، از جمله این که در دوران پیشامدern، بازنمایی نشانه‌ای مصنوعی را به جای عنصر واقعی می‌نشاند. در عصر مدرنیته، تمایز میان بازنمایی و واقعیت به دلیل اشاعه نسخه‌های کپی که قابلیت تولید انبوه را دارند و نیز به این علت که این نسخه‌ها به همان انداه نمونه اصلی واقعی اند، اقتدار نسخه اصلی را تهدید می‌کرد. در عصر پس‌امدern، واموده بر اصل تقدم می‌یابد و تمایز میان واقعیت و بازنمایی از میان می‌رود. تنها واموده باقی می‌ماند و اصالت به مفهومی کاملاً بی معنا تبدیل می‌شود.

قدان تمایز میان واقعیت و واموده از چنین پدیده ناشی می‌شود. «رسانه‌ها» مرز میان محصولات ضروری و محصولاتی را که نیاز به آنها توسط تبلیغات بازرگانی ایجاد می‌شود کمرنگ می‌کنند. «ارزش مبادله» نظامی را پدید آورده است که در آن ارزش کالاهای مبتنی بر پول است و نه فایده و مطلوبیت آن‌ها. «سرمایه‌داری» مبتنی بر شرک‌های چندملیتی ارتباط میان کالاهای تولیدشده و مواد اولیه و انسان‌ها یعنی تولیدکنندگان اصلی کالاهای را به کلی قطع کرده است. «شهرنشیینی» به عاملی تبدیل شده که انسان‌ها را از جهان غیرانسانی جدا ساخته و فرهنگ را حول محور نظام‌هایی تولیدی در مقایسه چنان عظیم سامان داده که سبب از خودیگانگی انسان‌ها شده است. «زیان و ایدئولوژی» نیز در این میان گرفتار روابط قدرت در میان گروههای اجتماعی شده‌اند.

در پایان، توجه خوانندگان را به این نکته جلب می‌کنم که در ک مفاهیم به کاررفته از سوی نویسنده تنها با آگاهی از دیدگاه کلی او امکان پذیر است. از این رو، امید می‌رود این یادداشت کوتاه بتواند در این زمینه مفید باشد.

پیروز ایزدی
۱۳۹۷ پاییز